

Scrisoarea Preafericitului Părinte Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului, către
Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic.

Sanctitatea Voastră Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului-Noua Romă și Patriarh Ecumenic, mult iubit și erudit al nostru frate și împreună-slujitor, Vă salutăm frățeste și cu bucurie vă adresăm cele ce urmează.

Prin prezenta scrisoare, comunicăm cu Sanctitatea Voastră dorind să vă informăm despre poziția noastră în ceea ce privește problema ucraineană.

Situația incertă care domină în întreaga lume, din cauza pandemiei de coronavirus și situația dificilă a sănătății noastre, provocată de problemele de mișcare a unui picior, precum și tratamentul chimioterapeutic la care suntem supuși, fac imposibilă continuarea misiunii cu care am fost însărcinat de Sanctitatea Voastră, de a mă întâlni personal cu ceilalți Întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe locale, în privința problemei Ucrainei, deși a constituit și încă constituie și dorința noastră de a o duce la bun sfârșit.

După cum bine știți, Sanctitatea Voastră, poziția neutralității pe care noi, ca Biserică a Ciprului, am menținut-o de la început, a avut ca singur scop binele întregii Ortodoxii iar dorința noastră a fost ajutorarea îndelung încercatei Sfinte Patriarhii Ecumenice, cu toată puterea noastră sufletească.

Cu toate astea, văzând zădărnicia eforturilor mele, după multă rugăciune și meditație, am hotărât ca la prima Sfântă Liturghie să îl pomenesc pe noul Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Ucrainene, pe Mitropolitul Epifanie, în acord și cu dorința exprimată a Sanctității Voastre.

Hotărârea care se luase de Sfântul nostru Sinod, de a păstra neutralitatea, a fost în mare parte rezultatul opiniei mele personale, pentru că am crezut și încă cred că Biserica Ciprului constituie un exemplu excelent de urmat de către toate celelalte Biserici Ortodoxe locale.

Suntem o Biserică Ortodoxă mică dar, în același timp, suntem o Biserică Apostolică, care își datează originea din prima jumătate a primului secol.

În ciuda pretențiilor repetate din partea Bisericii Antiohiei, care dorea să își impună autoritatea bisericească în Cipru, pe lângă influența politică administrativă, aceasta nu a hirotonit niciodată pentru noi vreun Episcop, preot sau diacon. Biserica Ciprului a rămas întotdeauna autocefală și de sine stătătoare. Iar dacă am confirmat autocefalia noastră la Sinodul al III-lea Ecumenic, am făcut-o pentru a scăpa de pretențiile Antiohiei și nu pentru că aveam nevoie de recunoașterea autocefaliei Bisericii noastre Apostolice.

Sanctitatea Voastră, vreau să menționez că numărul populației de Creștini Ortodocși Ciprioți care viețuiesc permanent în Cipru, aproximativ 900.000, este același cu numărul emigranților Ciprioți Ortodocși care viețuiesc permanent în diaspora, adică în Europa, America, Canada, Australia, Africa de Nord. Și putem spune cu multă siguranță că datorită colaborării adevărate a Patriarhiei Ecumenice, a Bisericii Alexandriei și a Bisericii Greciei, cu toate că și noi am fi putut să oferim serviciile noastre către emigranții noștri, suntem absolut mulțumiți de serviciile deja oferite emigranților Ciprioți de către Bisericile sus menționate. Nu de puține ori, aceste biserici cer din partea noastră trimiterea de clerici din Cipru, pentru întărirea activității lor în parohiile unde locuiesc și Ciprioți.

Acest lucru aș fi menționat și către ceilalți Întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe locale și anume că, proporțional, nici o altă Biserică Ortodoxă nu are același procent de emigranți în afara granițelor ei. Iar acest lucru constituie un exemplu luminos de respect către instituțiile bisericești și un exemplu de urmat de către celelalte Biserici.

Sanctitatea Voastră, datorită faptului că 30 de ani am reprezentat Biserica Ciprului la întâlnirile panortodoxe și de aceea cunosc foarte bine părerile tuturor Bisericilor Ortodoxe pe tema emigranților, constat cu tristețe că, în ciuda deciziilor luate, acestea niciodată nu s-au respectat. De exemplu, hotărârile pe care le-am luat la Marele Sinod din Creta! Imediat după lucrările acestuia, Biserica Serbiei a hirotonit și instalat doi Mitropoliți, unul în Europa și altul în Australia, încălcând dispozițiile și disprețuind tot ce s-a hotărât la Marele Sinod.

Dezacordurile ocazionale cu privire la presupusa intervenție a Patriarhiei Ecumenice în Ucraina și la acordarea Tomosului de Autocefalie, în absența celorlalți, consider că nu au nicio validitate, pentru că tocmai cei care protestează sunt primii care încalcă.

În afara celor patru Biserici din Orientul Mijlociu, care sunt apostolice și nu aveau nevoie de Tomos pentru autocefalia lor, toate celelalte Biserici Ortodoxe locale își datează autocefalia după secolul al 15-lea și și-o datorează Tomosului oferit de către Patriarhia Ecumenică, prin care se definesc și granițele lor.

Fiecare Biserică Ortodoxă locală avea și încă are datoria să rămână în granițele proprii, conform Tomosului Autocefaliei și nu să intervină hirotonind episcopi în eparhiile altei Biserici Ortodoxe locale, în care locuiesc emigranți ai primei Biserici.

Sanctitatea Voastră, în cazul în care aș fi putut să vizitez personal toate Bisericile Ortodoxe locale, aș fi menționat Întâistătătorilor și aș fi insistat cu convingere că orice intervenție arbitrară a Bisericii Ruse în granițele altei Biserici locale (precum Georgia, Ucraina, Polonia, România ș.a.) este contrară canoanelor. Cu atât mai mult, faptul că ea (Biserica Rusă) protestează că Patriarhia Ecumenică intervine în treburile ei interne nu se justifică.

Prin urmare, dacă dorim ca întreaga Ortodoxie să fie la un nivel duhovnicesc înalt, avem datoria să rămânem fideli și să respectăm cu acrivie granițele impuse în Tomosuri și să slujim cu tot sufletul și inima turma care ne-a fost încredințată de Domnul. În acest fel vom fi respectați de către celelalte culte, constituind pentru toți un exemplu demn de urmat.

Acestea au fost de la început dorința și poziția mea. Iar dacă am avut o poziție de neutralitate în privința problemei Ucrainene, aceasta am făcut-o pentru a insufla acest mod de gândire și tuturor Întâistătorilor și fraților iubiți în Hristos și pentru a putea avea un rol împăciuitoare, de dragul unității Ortodoxiei.

Repet încă o dată faptul că sănătatea mea trupească nu îmi permite să continui încercarea comunicării în persoană cu ceilalți Întâistători, la reședințele lor.

Cu toate astea, dacă se va înregistra o îmbunătățire a sănătății mele trupești, voi fi întotdeauna la dispoziția Sanctității Voastre, pentru preluarea oricărei misiuni.

Cu această ocazie, accentuăm și subliniem încă o dată că Sfânta Biserică a Ciprului va continua, atât în prezent cât și în viitor, să ofere sprijinul ei către Patriarhia Ecumenică, spre binele și demnitatea Bisericii noastre Ortodoxe.

Al Sanctității Voastre, iubit frate în Hristos

Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului

Arhiepiscopia Ciprului

20 Octombrie 2020